

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Deze zondag ná Hemelvaart en vóór Pinksteren - dus voor de komst van de heilige Geest - heeft in de kerkelijke traditie de naam 'zondag van de weeskinderen'. Naar een woord van Jezus waarin hij zijn leerlingen de Geest belooft en zegt 'ik zal jullie niet als *wezen* achterlaten'.

Tien dagen duurt dat en deze zondag valt in die tien dagen. Tien dagen die een afwezigheid, een gemis, markeren van - laat ik zeggen - 'een' vorm van Gods nabijheid. Zo overvloedig als die wás in Jezus - althans in het Evangelie, hopen we die stráks, wanneer de Pinkstergeest komt en mensen zal bezielen.

Het gaat natuurlijk niet om deze tien dagen. Het gaat om élk moment waarop u en ik dat gevoel kunnen krijgen wat 'God' betreft eigenlijk als *wezen* te zijn. Achtergelaten en overgelaten aan het naakte bestaan. Aan een leven op de aarde zonder de dimensie van de hemel, zonder 'ervaring' van God in je leven.

Hoe vaak leef je niet tussen dat heldere, duidelijke geloof van je jeugd én de hoop dat je 'het' ooit eens weer zult 'zien' - in een tijd van lauwheid, waarin het je niet zoveel meer zegt?

Soms voelt dat als een groot gemis, zeker wanneer het leven tegenzit, ziekte, tegenslag en verdriet je het leven zwaar maken.

Én soms is het misschien wel niet eens per se een gevoel van gemis - als wel een knagend besef dat het ook zónder 'God' allemaal wel lijkt te lopen, dat het niet zoveel uitmaakt.

Want ach, we hebben onze 'gouden kalveren', de zichtbare machten en krachten in deze wereld. Onze zekerheden, ons tastbare bezit. Een economisch systeem dat we allemaal aanbidden en dienen, waar om zo te zeggen 'heel ons hart is'. Waar we onze kinderen aan uitleveren en in opvoeden. Waar we voor lief nemen de moderne slavernij en de vernietiging van het milieu.

In de wereld van de Bijbel noemen ze dat allemaal 'goden', *afgoden*'. Het volk Israël was van zo'n wereld net verlost. Ze waren bevrijd uit een land dat slaven houdt. Door een onzichtbare *stem* die zei dat zo'n *uittocht* uit dat systeem mogelijk was. Die zei dat hij de God van de voorouders was en hen niet voor zo'n systeem bestemd had, maar voor een leven in verbondenheid van aarde en hemel, van mensen en deze God. Voor een hardnekkig geloof dat het anders kan en anders moet. Voor een vertrouwen in God *en* in elkáár dat sámen zo'n rechtvaardige en eerlijke vrijheid te léven zou zijn.

Een tocht door de woestijn zou het begin zijn - want loskomen moet je eerst van alles wat je hébt en kunt krijgen, om te gaan leven van wat voorhanden is en waarvoor je je handen ópent om het te ontvangen.

Dat is vooral een *houding* die jouw weg door het leven richting geeft. Een houding die niet verdraagt de wijze waarop het veelal gaat, het 'pakken wat je pakken kunt', niet zelden ten koste van anderen. Zó niét - leert ons het onderwijs in de woestijn.

Is dat hoog gegrepen? Ja, dat is het. Amper vol te houden. Nog ín de 'experimenteerfase', als Mozes de berg is opgeklommen om daar van God zelf nóg meer te leren om dat weer door te

geven aan zijn mensen, gaat het al mis. De mensen aan de voet van de berg in hun diepte scheppen zich een god van goud, zichtbaar, tastbaar en herkenbaar: ‘alle volken hebben zo’n god’ - de god van Putin, de god van de ayatollahs, de god van geld & bezit.

In het boek Exodus vertellen ze dit over de mensen - ook over ons - zonder ook maar enige terughoudendheid, ze maken het niet mooier dan het is. En ze vertellen het ook zonder vingertje, zonder moreel oordeel.

Want nu het hoog gegrepen ideaal mislukt, wordt het verhaal alleen maar boeiender. Je zou denken dat een God die zijn experiment met mensen zo ziet mislukken, die mensen de rug toekent en het experiment laat voor wat het is.

Welnu: dat doet hij ook, hij geeft er de brui aan. Hij verlaat zijn mensen. ‘Ga maar door met jullie leven’, zegt hij cynisch, ‘zoek het beloofde land maar te vinden, ik stuur wel een engel of zo, maar ik ga niet meer mee’.

Dat is het moment waarop Mozes opstaat. Mozes die nog had aangeboden dat God hém zou straffen voor wat zijn volk had misdaan. Deze Mozes kan het niet verdragen dat God het op zou geven.

In een prachtig gesprek houdt hij God aan zijn commitment met zijn mensen. Deze *méns* vertolkt de stem van God tégen God zelf. Als God zwijgt, spréékt Mozes. Als God het verhaal wil stóppen, vertelt Mozes het vérder. Mozes houdt de stem van God *gaande!*

Misschien ligt hier wel het geheim van ons mens-zijn in relatie met God. Vertolker zijn van zijn stem. Belichaming van zijn goedheid. De bezieling van zijn goede wil. Ons leven *antwoord* op zijn spreken.

Het is wat Jezus doet in Johannes 17: eerst heeft hij het over ‘de zoon’, ‘de’ mens, die God zal ‘verheerlijken’, d.w.z. zijn betekenis laten krijgen, zijn *overwicht* in het menselijk leven - met al zijn goedheid en ontferming - de *ruimte* geven. Dat moet een mensenzoon/-dochter doén.

En dan spreekt hij vanaf vers 4 ineens in de ik-vorm: ik ga dat doen, ‘ik verheerlijk u op aarde, door het werk te doen dat U mij geeft’. En - zegt hij - het zal met mij niet stoppen. Er zijn mensen dicht om me heen, die heel goed doorhebben dat de stem van God in mij werkt, en dat mijn stem in hen werkt - en dat zullen ze als ik hier niet meer ben op hun beurt verder brengen.

Daarover gaat heel dat gebed in Johannes 17. Het is één groot gebed voor mensen dicht om hem heen die liefde van God ervaren en die koesteren en aan elkaar doorgeven, van generatie op generatie én vooral over alle kloven tussen mensen heen.

‘Mensen dichtbij hem’, de mensen die God hem - zegt hij zelf - ‘gegeven heeft’. Niet de hele wereld, zegt hij erbij. Dat vinden wij dan vaak weer beperkt, maar ik zou zeggen: probeer het maar eens. Om het innig en gepassioneerd op te nemen voor de mensen die je door God gegeven worden, d.w.z. de mensen die op jouw weg komen. Probeer maar eens om er écht voor hen te zijn. En dan niét te zeggen - wat er onlangs vanuit ons eigen dorp het landelijk nieuws haalde: ‘getraumatiseerde jonge mensen zonder enig bezit passen niet in een villawijk’.

Mozes neemt het voor de mensen die hém zijn toevertrouwd, die op zijn weg gekomen zijn, óp. Ook als hij zelf ongelukkig is met hun gedrag. Hun gelukzoekij bij dat gouden kalf.

Maar hij néémt het voor ze op. ‘Het zijn úw mensen’, houdt hij God voor, ‘vergeet dat niet’. Het zijn úw mensen en u bent hún God. Een God die hen heeft bevrijd uit Egypte, wilt u dat op z’n beloop laten? U kunt ze niet los laten?!

U bent ook een God die kan vergeven, die genadig kan zijn - ná fouten, ná missers, ná ‘zonden’. Zó bent u onze God en dat maakt ook óns anders, wij proberen ook elkáár te vergeven en niet enkel te geloven in een God van woede en wraak ...

Merkt U hoe Mozes Gods stem *stem geeft*?! En betekent dat niet dat wanneer wij ons afvragen: ‘Waar is God, wat merk ik van hem?’, dat je dan op zoek moet naar wáár - of door wie - zijn *stem* klinkt!?

Is deze God tastbaar aanwezig? Ja: even tastbaar als een stem die *Gods goedheid* aan je voorbij laat trekken. Te tasten met je oren en met je hart.

Maar is God dan niet zíchtbaar Kan dat dan niet - al is het maar éven?

En wéér - ook bij die vraag - neemt Mozes het voor ons op. *Hij* stelt - vertolkt - die vraag voor ons. En krijgt een antwoord. Van God.

Het is alleen voor Mozes bestemd, niet voor het hele volk. Niet omdat andere mensen worden uitgesloten, maar omdat de ‘zichtbaarheid’ van God niets met massaliteit te maken heeft. Omdat die zichtbaarheid hoogst persoonlijk is, een hoogst persoonlijke ontmoeting, net als de ontmoeting met mensen die op je weg komen. Het is ‘jouw deel’ van God, dat voor jóu te dragen is.

Het zal een persoonlijke ervaring zijn, ergens diep weg in de holte van een rots, beschermd door zijn liefdevolle hand. In de diepte van je hart, de beschutting van je gedachten, van je gevoel, in een inzicht waarin je je geborgen kan weten - zomaar, midden in je bestaan..

Een *hachelijke* zaak, omdat God zo groot en onbegrijpelijk is - omdat je niet tegen de zon ín kunt kijken.

Pas achteraf, zegt God, kun je zien waar mijn licht op je leven viel. Want ik ga al weer voor je uit om je de weg te wijzen.

Wij mogen vooral in die momenten van eenzaamheid, van pijn en gemis *en ook* al die momenten waarop wijzelf of anderen maar niet in staat blijken aan deze wereld ook maar iéts te verbeteren - we mogen op al zulke momenten hieraan denken: aan de lichtsporen die God onder ons en in ons achterlaat. In de stem of door de handen van mensen. In een gebaar, een blik van verstandhouding of liefde. Óf in die ene stem die zich verheft tegen wat onrecht is . Om zo te reiken naar de Geest die ons weer zal bezielen. Om weer moed te vatten Gods eigen stem opnieuw te verstaan en zelf ook te vertolken.

De stem van troost en bemoediging, de stem van recht en roeping, de stem van liefde.

Moge het zo zijn - Amen.